

แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการสอนของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

Guidelines for Promotion of Innovation Development of Teachers to Response to School Curriculum Integrated to ASEAN and Self Sufficiency Philosophy of Ban Wiang Phan School under Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3

นางสาวพรรณวดี ศิริวัฒนารักษ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการดำเนิน เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการสอนของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และเพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการสอนของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูโรงเรียนบ้านเวียงพาน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการสอนของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และรองลงมาคือด้านการบริหารจัดการศึกษา 2) เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการส่งเสริมการพัฒนาวัตกรรมการสอนของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา 3)

แนวทางการส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มี 2 แนวทาง คือ แนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและแนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

Abstract

The aims of this thesis were to study the condition, important causes and factors affecting to the promotion of the innovation development of teachers, and to propose the guidelines for promotion of the innovation development of teachers to response to the school curriculum integrated to ASEAN and self-sufficiency philosophy of Ban Wiang Phan school under Chiang Rai Primary Educational Service Office Area 3. The population of this study consisted of 53 school administrators, teachers, and the school committee of Ban Wiang Phan school. The research instruments comprised a questionnaire and an in-depth interview form. The data collected by the researcher were analyzed by using mean and standard deviation. The results of the study were found that: 1) The conditions of promotion of the innovation development of teachers responding to response to the school curriculum, in general, was at the high level. Regarding the consideration in each aspect, learner centered instruction was done at the high level and the administration was respectively done. 2) The important causes and factors affecting to the promotion of the innovation development of teachers responding to the school curriculum, in general, was at the high level. In regard to the rank from the high to low mean, the learner centered instruction was ranked the highest followed by the administration was respectively ranked. 3) The guidelines for the promotion of the innovation development of teachers to response to the school curriculum integrated to ASEAN and self-sufficiency philosophy of Ban Wiang Phan school under Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3 appeared that there were two ways, namely, the development of the educational management quality and the development of learner quality.

บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่ทุกมุมโลกสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างสะดวกสบายทำให้ สังคมโลกมีวิวัฒนาการที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ เข้าไว้ด้วยกัน ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตของคนในสังคม เมื่อสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะต้องจัดให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ในทุกมิติรอบด้าน ดังนั้น การเสริมสร้างองค์ความรู้ (Content Knowledge) ทักษะ เฉพาะทาง (Specific Skills) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expertise) และสมรรถนะของการรู้เท่าทัน (Literacy) จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนในการเรียนรู้ยุคสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 นี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพทันต่อกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษ ที่ 21 ดังนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์และการสร้าง ความพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้น เป็นสิ่งที่ท้าทายศักยภาพและความสามารถของมนุษย์ ที่จะสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้ในลักษณะ ต่างๆ ให้เกิดขึ้น และสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

วิจารณ์ พานิช (2555 : 15-17) กล่าวว่า วิชาที่มีความสำคัญแต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้จากสาระวิชาควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ สาระวิชาหลักจึงเหลือแค่ ภาษาแม่และภาษาโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รัฐ และความเป็นพลเมืองดี ซึ่งจะสอนควบคู่กับทักษะต่างๆ แห่งศตวรรษที่ 21 กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผสมผสาน องค์ความรู้ ทักษะ เฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จ ของผู้เรียนทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต กรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ที่แสดงผลลัพธ์ของนักเรียนและปัจจัยส่งเสริม สนับสนุนในการจัดการเรียนรู้เพื่อรองรับศตวรรษที่ 21

ดังนั้น การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ท้าทาย และซับซ้อน เป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างเต็มไปดด้วยสิ่งท้าทาย และปัญหา รวมทั้งโอกาสและสิ่งที่เป็นไปได้ใหม่ๆ ที่น่าตื่นเต้น สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะใช้หลักสูตรแบบยึดโครงการเป็นฐาน (Project -Based Curriculum) เป็นหลักสูตรที่ให้นักเรียนเกี่ยวข้องกับปัญหาในโลก ที่เป็นจริง การเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้เตรียมตัวเพื่อใช้ชีวิตในโลกที่เป็นจริง (Life in the Real World) เน้น การศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ด้วยวิธีการสอนที่มีความยืดหยุ่น (Flexible in How We Teach) มีการกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เรียนมีความเป็นคนเจ้าความคิดเจ้าปัญญา (Resourceful) ที่ยังคงแสวงหา การเรียนรู้แม้จะจบการศึกษาออกไป ตามหลักทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy of Learning)

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ครูจึงไม่ได้เป็นแค่เพียงผู้สอนแต่อย่างเดียวยากแต่ต้องเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช (Coach) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้แบบ PBL (Problem-Based Learning) ของนักเรียน ดังนั้น ครูจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการออกแบบการจัดการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ดังนั้น นวัตกรรมทางการศึกษา (Educational Innovation) จึงเป็นสิ่งจำเป็นสิ่งที่ครูจะใช้ในการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมทางการศึกษาจะช่วยให้การศึกษา และการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม เกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วย นวัตกรรมการศึกษา และประหยัดเวลาในการเรียนได้อีกด้วย ในปัจจุบันมีการใช้นวัตกรรมศึกษามากมายหลายอย่าง ซึ่งมีทั้งนวัตกรรมที่ใช้กันอย่างแพร่หลายแล้ว และประเภทที่กำลังเผยแพร่ เช่น การเรียนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Aids Instruction) การใช้แผ่นวีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ (Interactive Video) สื่อหลายมิติ (Hypermedia) และอินเทอร์เน็ต (Internet) เหล่านี้ เป็นต้น

โรงเรียนบ้านเวียงพานได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยได้มีการกำหนด วิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนด โครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี อีกทั้งแนวทางในการเรียนวัดและประเมินผลของผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับและเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

โรงเรียนบ้านเวียงพานได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2552 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2555) นี้จัดทำขึ้นสำหรับโรงเรียนครูผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ให้มีคุณภาพด้านการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตเพื่อเตรียมสู่ประชาคม อาเซียน (Spirit of ASEAN)

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้จะช่วยทำให้เป็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจน สามารถช่วยให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นมีความมั่นใจว่าโรงเรียนจะสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น โรงเรียนบ้านเวียงพานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้ตระหนักเห็นความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา จึงได้ จัดทำและนำหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านเวียงพาน ไปใช้พบมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชน ในด้านการพัฒนาหลักสูตรหน่วยการเรียนรู้และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการ

ศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และบริบทของ โรงเรียน พบว่าในด้านการพัฒนานวัตกรรม เมื่อนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ คณะครูทุกกลุ่มสาระวิชามีการบูรณาการเข้าสู่บทเรียนโดยจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระวิชาต่างๆในทุกระดับชั้นเรียน แต่ยังพบว่าคุณครูบางท่านประสบปัญหาในการสร้างนวัตกรรม และการนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากสื่อวัตกรรมการที่มียังไม่หลากหลาย ประกอบกับ รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้เสนอแนะให้ทางโรงเรียนควรมีการพัฒนา ในด้านการบริหารจัดการศึกษา เช่น การส่งเสริมครูผลิตสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น และด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การใช้สื่อวัตกรรมการที่เหมาะสมกับกิจกรรม การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้การขับเคลื่อนด้านการศึกษา พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกระดับชั้นให้สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงได้หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยใช้เทคนิคการสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมกันวางแผนแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ที่การระดมสมองทำให้เกิดความเข้าใจสภาพปัญหา /ขีดจำกัด ความต้องการ/และศักยภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่างๆ เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน ความรู้ประสบการณ์ นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ถึงสภาพปัญหา ความต้องการข้อจำกัด และศักยภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้มีการระดมพลังสมองในการศึกษา วิเคราะห์พัฒนาทางเลือก เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา เกิดการตัดสินใจร่วมกัน เกิดพลังของการสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อการพัฒนา ผู้วิจัยคิดว่าการนำใช้เทคนิคกระบวนการทั้งสองเทคนิค มาใช้ในการปรับปรุงพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายเชียงราย เขต 3 น่าจะให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการทำงาน เกิดคุณภาพต่อตัวนักเรียนและตัวผู้สอนยิ่งขึ้น นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อื่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายเชียงราย เขต 3
2. เพื่อศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญใดบ้างที่มีผลต่อ การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายเชียงราย เขต 3

3. เพื่อเสนอแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้ทำให้ทราบและเข้าใจ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน เหตุและปัจจัยสำคัญและแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน
2. ด้านการนำไปใช้ นำไปใช้ในการกำกับติดตามคุณภาพในการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาภายใต้เนื้อหาการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย
 - 1.1 สภาพการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
 - 1.1.1 ด้านการบริหารจัดการศึกษา
 - 1.1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.2 เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อ การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
 - 1.2.1 ด้านการบริหารจัดการศึกษา
 - 1.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 แนวทางการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา
บูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาเชียงราย เขต 3

2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหาร
สถานศึกษา คณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประชากรทั้งหมด จำนวน 53 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถาน
ศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การดำเนินการศึกษาในขั้นตอนนี้เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบ
สนองหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการวิจัยใน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา และด้านการจัดการ
เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากร ประชากรผู้วิจัยใช้ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูโรงเรียน
บ้านเวียงพานและคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวนทั้งหมด 53 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire)
ซึ่งกำหนดขอบข่ายสภาพการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาเป็น
แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูในโรงเรียน บ้านเวียงพาน คณะกรรมการสถานศึกษา มี
จุดมุ่งหมายในการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถาน
ศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

3.1 กำหนดกลุ่มประชากร จากโรงเรียนบ้านเวียงพาน ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษา
รองผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูโรงเรียนบ้านเวียงพาน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวนทั้งหมด
53 คน

3.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ให้กลุ่ม
ประชากรกรอกข้อมูลและแสดงความคิดเห็นตามข้อคำถาม จากนั้นทำการตรวจสอบแบบสอบถาม ที่ได้รับ
กลับคืนมา มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3 นำข้อมูลที่ได้อภิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบคำบรรยาย สรุปและอภิปราย
ผลการศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถาม (Questionnaire)

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนอง
หลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ดำเนินการวิจัยใน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา
และด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แบบสอบถามแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับโดยใช้วงจ
คุณภาพ PDCA ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ระดับ ดีมาก ดี ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การแปลความหมายของข้อมูลคุณภาพการดำเนินงานการส่งเสริม การพัฒนานวัตกรรมของครู
เพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เกณฑ์การแปลผลคะแนนใช้แบบประมาณค่า 5
ระดับของ บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 162) ดังนี้ มีคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับ ดีมาก ดี ปานกลาง
น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครู
เพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 วิเคราะห์ สรุปข้อมูลที่ได้โดยการแจกแจงความถี่
แล้วนำเสนอในลักษณะการเขียนบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อ การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบ
สนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้เพื่อศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม
ของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการวิจัยใน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา และ
ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา
คณะครูโรงเรียนบ้านเวียงพานและคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวนทั้งหมด 53 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็น
แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งกำหนดขอบข่ายเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการส่งเสริมการพัฒ
นานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ
โรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับ

ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูโรงเรียนบ้านเวียงพาน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาเกี่ยวกับเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 กำหนดกลุ่มประชากร จากโรงเรียนบ้านเวียงพาน ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูโรงเรียนบ้านเวียงพาน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวนทั้งหมด 53 คน

3.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ให้กลุ่มประชากรกรอกข้อมูลและแสดงความคิดเห็นตามข้อคำถาม จากนั้นทำการตรวจสอบแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืนมา มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3 นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบคำบรรยาย สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถาม (Questionnaire)

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ดำเนินการวิจัยใน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญวิเคราะห์ ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แบบสอบถามแต่ละข้อ มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ระดับมากที่สุด ตีมาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การแปลความหมายของข้อมูลคุณภาพการดำเนินงานการส่งเสริม การพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เกณฑ์การแปลผลคะแนนใช้แบบประมาณค่า 5 ระดับของบุญชม ศรีสะอาด (2546 : 162) ดังนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ตีมาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการส่งเสริม การพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 วิเคราะห์ สรุปข้อมูลที่ได้โดยการแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอในลักษณะการเขียนบรรยาย

ขั้นตอนที่ 3 เสนอแนวทางการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการวิจัยใน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศึกษาและด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจาก ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูโรงเรียนบ้านเวียงพาน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวนทั้งหมด 53 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

ที่มีการเตรียมแนวสัมภาษณ์ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ เฉพาะ ขอบข่ายที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีผู้บันทึกข้อมูลในการสนทนาและอาจมีการบันทึกเทปการสัมภาษณ์

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) การเก็บรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์จะดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัย เพื่อประสานขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยจากผู้ให้ข้อมูลที่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้น

3.2 กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ และเพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความถูกต้องให้มากที่สุด

3.3 ออกแบบแนวสัมภาษณ์ ควรคำถามกว้างๆ ไม่ชี้แนะคำตอบ ไม่สามารถตอบได้ด้วยคำตอบใช่หรือไม่ใช่ เพราะคุณภาพของข้อมูลที่ได้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของคำถามในแนวสัมภาษณ์ สร้างกรอบคำถามประเด็นที่ต้องการศึกษา คำถามที่จะนำไปสู่คำถามของปัญหาการวิจัย สร้างคำถามล้วงลึก (Probe Questionnaire) ในการสัมภาษณ์ไม่จำเป็นต้องเรียงคำถามก่อนหลัง แต่ควรต้องมีการจัดหมวดหมู่ประเด็นที่ต้องการถาม

3.4 การเตรียมตัวก่อนสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ทำการติดต่อนัดหมายผู้ให้ข้อมูล และทำการเตรียมหลักฐานแสดงตัว แนวการสัมภาษณ์ ปากกา กระดาษบันทึก เทปบันทึกเสียง

3.5 การสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์แนะนำตนเอง บอกจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งพยายามชี้แนะให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เห็นว่าเขามีส่วนสำคัญมากในการที่จะทำงานเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างสมบูรณ์ และจะต้องชี้แจงแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วยว่า ข้อมูลครั้งนี้ถือเป็นความลับและ

ถ้าจะบันทึกเทปต้องแจ้งแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ให้ทราบก่อนด้วย และผู้ต้องสัมภาษณ์พยายามสร้างบรรยากาศ
และสัมพันธภาพที่ดีในการสัมภาษณ์ โดยใช้เวลาน้อยในการสนทนาเรื่องที่ผู้ถูกสัมภาษณ์สนใจทั่วๆ ไป
ก่อน เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความคุ้นเคย มีความรู้สึกเป็นมิตรและไว้วางใจผู้สัมภาษณ์

3.6 การจดบันทึกการสัมภาษณ์ ต้องจดบันทึกทันทีหลังจากการสัมภาษณ์ เพื่อกันลืมหรือสับสน
ควรมีการบันทึกรายละเอียดดังนี้ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ที่อยู่ วันที่สัมภาษณ์ ผลการสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย
เรื่องที่สัมภาษณ์ คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่อปัญหา ข้อสังเกตที่ได้
ในขณะที่สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหานั้นๆ สรุปข้อเสนอแนะและสรุปผลการสัมภาษณ์

3.7 หลังการสัมภาษณ์ ควรกล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการ
สัมภาษณ์

3.8 ประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
สรุปสาระสำคัญ จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ไปใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อ
ตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนอง
หลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการ
อาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารจัดการศึกษาโดยรวมมีคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อโดย เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษา
พัฒนาครูทั้งระบบโดยการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ใช้เทคโนโลยีและสื่อ
นวัตกรรมที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ย 4.36 รองลงมา คือ การนิเทศติดตาม การจัดกิจกรรม การเรียนของครูผู้สอน
ทุกๆ คน อย่างเป็นประจำสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.30 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถานศึกษาส่งเสริม
และสนับสนุนให้ครูส่งสื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน เข้าประกวดแข่งขันในรายการต่างๆ อย่าง
ต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 4.09 แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม
ของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนด้านการจัดการ
เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมมีคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย

ข้อโดย เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาวางแผน การส่งเสริมให้ครูมีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพและพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 4.42 รองลงมา คือ การนิเทศติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนทุกๆ คน อย่างเป็น ประจำสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.36 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การปรับปรุง แก้ไข การผลิตสื่อ นวัตกรรม ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่า เฉลี่ย 4.12 แสดงให้เห็นว่า สื่อ นวัตกรรมที่ครูผลิตขึ้น สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ตรงกับ มาตรฐานและตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้และมีการบูรณาการอาเซียน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทักษะ ประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น โดยภาพรวมคุณภาพการดำเนินงานด้านการบริหาร จัดการศึกษา ลดลงและต้องมีการปรับปรุงคุณภาพการดำเนินการให้ดียิ่งขึ้น คือ สถานศึกษาส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูส่งสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน เข้าประกวดแข่งขันในรายการต่างๆอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลดลงและต้องมีการปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงาน ให้ดียิ่งขึ้น ได้แก่ รายการการปรับปรุง แก้ไข การผลิตสื่อ นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อ การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตร สถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 3 ด้านการบริหารจัดการศึกษาโดยรวมมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนิน งานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดย เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสนับสนุนให้คณะครู นำเทคโนโลยี สื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย มาจัดการเรียนการ สอนให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.42 รองลงมาคือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูส่งสื่อ นวัตกรรม ในการจัดการเรียนการสอน เข้าประกวดแข่งขันในรายการต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 4.33 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ที่สุด คือ การสำรวจความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.94 อยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนิน งานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดย เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การวางแผนการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสื่อ การสอนที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ย 4.39 รองลงมา คือ การวางแผนส่งเสริมให้ครูมีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อ พัฒนานวัตกรรมและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ย 4.36 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย ที่สุด คือ การปรับปรุง แก้ไข การผลิตสื่อ นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้ สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.06

3. แนวทางการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ใน 2 ด้าน 1.ด้านการบริหารจัดการศึกษา ควรมีการวางแผนการจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้อย่างตรง ไม่ใช้กิจกรรมย่อยในโครงการอื่นๆ เพื่อให้เกิดกระบวนการนิเทศติดตาม การสำรวจความต้องการในการใช้สื่ออย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การสนับสนุนครูในด้านงบประมาณในการผลิตสื่อ นวัตกรรม สนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมสัมมนาเพิ่มความรู้ในการผลิตสื่อ นวัตกรรมที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และเป็นการเพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน การส่งสื่อ นวัตกรรม เข้าร่วมประกวดแข่งขันในรายการต่างๆ 2.ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากการรวบรวมข้อมูลและลงข้อสรุปพบว่าสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนาเพิ่มความรู้ในการผลิตสื่อ นวัตกรรมในระดับปานกลาง แต่ไม่ให้การสนับสนุนงบประมาณในการเข้ารับการอบรมและงบประมาณในการผลิตหลังผ่านการอบรมสัมมนา ครูมีการทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มีการบูรณาการอาเซียนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความรู้ ประสบการณ์ เกิดทักษะกระบวนการคิด การตัดสินใจ แต่สื่อ นวัตกรรมไม่หลากหลาย มีจำนวนน้อย และขาดการทดสอบคุณภาพ ก่อนการนำไปใช้งาน เนื่องจากใช้เวลานานในการผลิต และครูมีภาระงานมากจึงจะเลยขั้นตอนการทดสอบคุณภาพสื่อ นวัตกรรม

อภิปรายผล

การดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อระดับคุณภาพในการดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา บูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารจัดการศึกษาโดยรวมมีคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับดี แสดงว่าสถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ใช้เทคโนโลยีและสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย ซึ่งสถานศึกษาต้องรักษาระดับคุณภาพนี้ไว้และควรมีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น จากผลการศึกษาสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ธารธร ต้นวิพงษ์ตระกูล (2547 : 61) พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมมีคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับดี สถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ การดำเนินการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู 1 ครั้งต่อภาคเรียน นอกจากนี้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปรับปรุงพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการสอนให้ทันสมัย

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบุลย์ ธรรมชัตตुक(2548 : 19) พบว่า ผู้บริหารและครูต่างมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะคุณลักษณะที่ดี โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้การสนับสนุนช่วยเหลือครูในด้านต่างๆ เป็นต้นว่า การฝึกอบรม สัมมนา การให้ศึกษาเอกสาร การศึกษาดูงาน การพบปะพูดคุย การส่งเสริมผลิตสื่อวัสดุอุปกรณ์ การจัดบรรยายภาคและสภาพแวดล้อม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน รวมถึงการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้อย่างคุ้มค่า และเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาได้มีการดำเนินการสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยี สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัยมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน ทำให้เกิดความรู้ เกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ มีคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และสถานศึกษาได้เริ่มดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูส่งสื่อ นวัตกรรมเข้าประกวดแข่งขันในรายการต่างๆ มากขึ้น ซึ่งสถานศึกษาต้องรักษาระดับคุณภาพนี้ไว้และควรมีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิทย์ บึงสว่าง (2543 : 79) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้คิดเอง ปฏิบัติเองและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล หรือแหล่งเรียนรู้จนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้

ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสถานศึกษาได้ดำเนินการวางแผนเพื่อส่งเสริมให้ครูมีการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนการใช้สื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และยังมี การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุยมพร สมิตินันท์ (2545 : 18) กล่าวว่า ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ จัดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย

3. แนวทางการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการอาเซียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านเวียงพาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า 1.ด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนาความรู้สู่ชุมชน และเน้นกระบวนการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ครูได้รับการส่งเสริมพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและมีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งเกิดเป็นแนวทางการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 2.ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนา คุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรสถานศึกษา มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุสมผล มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดเป็นยุทธศาสตร์ การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนบ้านเวียงพานควรนำผลการวิจัย ครั้งนี้ไปใช้ในการส่งเสริมการพัฒนา นวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา ในปีการศึกษาต่อไปได้
2. ผู้บริหารโรงเรียนบ้านเวียงพาน ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการพัฒนา นวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา ในการวางแผนและนำสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษา มีคุณภาพบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
3. หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน ควรนำผลการวิจัยไปเป็นแนวปฏิบัติในการสร้างสรรค์ การส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ที่มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำผลการวิจัยไปใช้และมีการประเมินเป็นระยะ เพื่อพัฒนารูปแบบการวิจัยการส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
2. ควรทำการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมของครูเพื่อตอบสนองหลักสูตรสถานศึกษาและเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ประวิทย์ บึงสว่าง. (2543). **ร่วมคิดร่วมเขียนปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **งานวิจัยสำหรับครู**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ไพบุลย์ ธรรมชัตตुक. (2548). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน. (การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.

- ธราธร ต้นวิพงษ์ตระกูล. (2547). **ความต้องการพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2.** (การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพมหานคร:
มูลนิธิสดศรีสจฺวัจวงศ์.
- สยมพร สมิตินันท์. (2545). **บทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองเชียงราย.**
(การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.